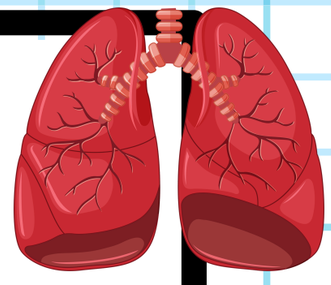
ÖNDUNARFÆRIN

Öndunarfærin sjá um að flytja súrefni inn í líkamann og losa hann við koltvíoxíð. Þegar við öndum að okkur fer loft um nef eða munn, niður í barka, í lungnaberkjur og þaðan í lungnablöðrur. Þar berst súrefnið út í blóðrásina og er flutt til frumna líkamans.

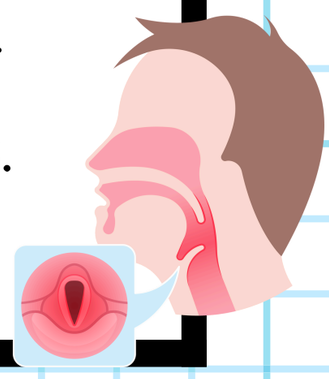
👃 Nefhol – Loftið fer inn um nefholið, þar sem það er hreinsað, hitað upp og verður rakt.

🗣️ Kok – Loftið fer niður í kokið, sameiginlegan hluta öndunar – og meltingarvegar þaðan fer loftið niður

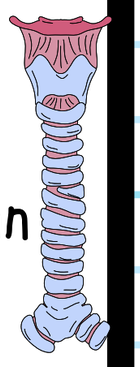

🛑 Barkaspeldi – Lokar fyrir vélindað þegar við öndum, svo loftið fari rétta leið í barka.

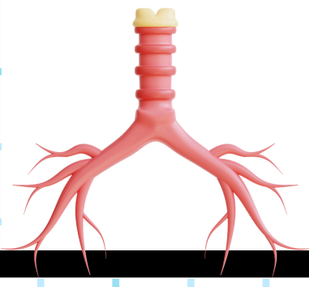

📢 Barkakýli – Inniheldur raddböndin sem mynda hljóð þegar loft fer í gegnum þau.

Barki – Loftið ferðast niður barkann

🌿 Berkja – Barki greinist í tvær berkjur, eina til hvors lunga.

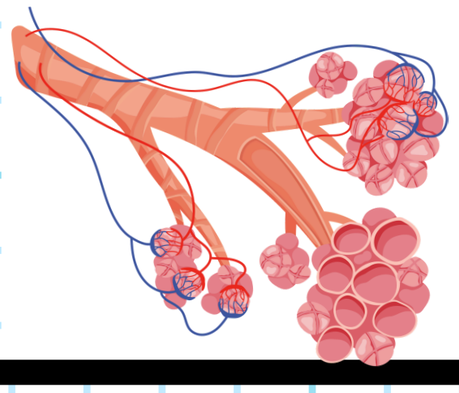

🌱 Berklingar –

Smærri loftrásir sem dreifa loftinu um lungun.

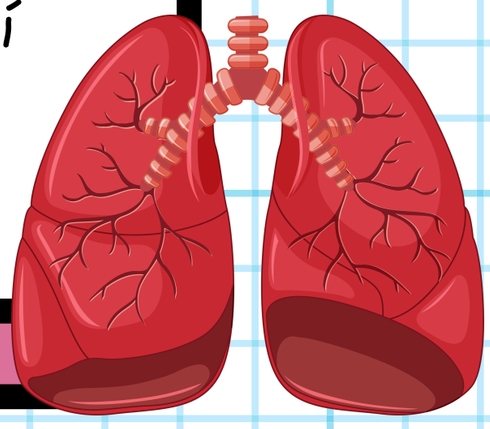
🫁 Lungnablöðrur –

Smásæjar blöðrur þar sem loftskipti fara fram. Súrefni fer inn í blóðið, og koltvísýringur fer út.

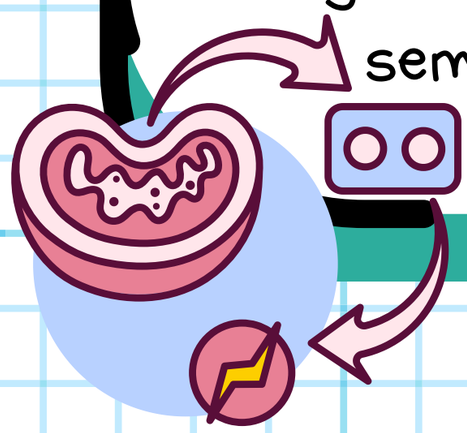

ÖNDUNARFÆRIN

Öndunarfærin sjá um að flytja súrefni inn í líkamann og losa hann við koltvíoxíð. Þegar við öndum að okkur fer loft um nef eða munn, niður í barka, í lungnaberkjur og þaðan í lungnablöðrur. Þar berst súrefnið út í blóðrásina og er flutt til frumna líkamans.

Í frumunum fer fram frumuöndun, þar sem súrefni er notað til að brjóta niður glúkósa og framleiða orku. Við þetta myndast koltvíoxíð sem blóðið flytur aftur til lungnanna, þar sem það er andað út.

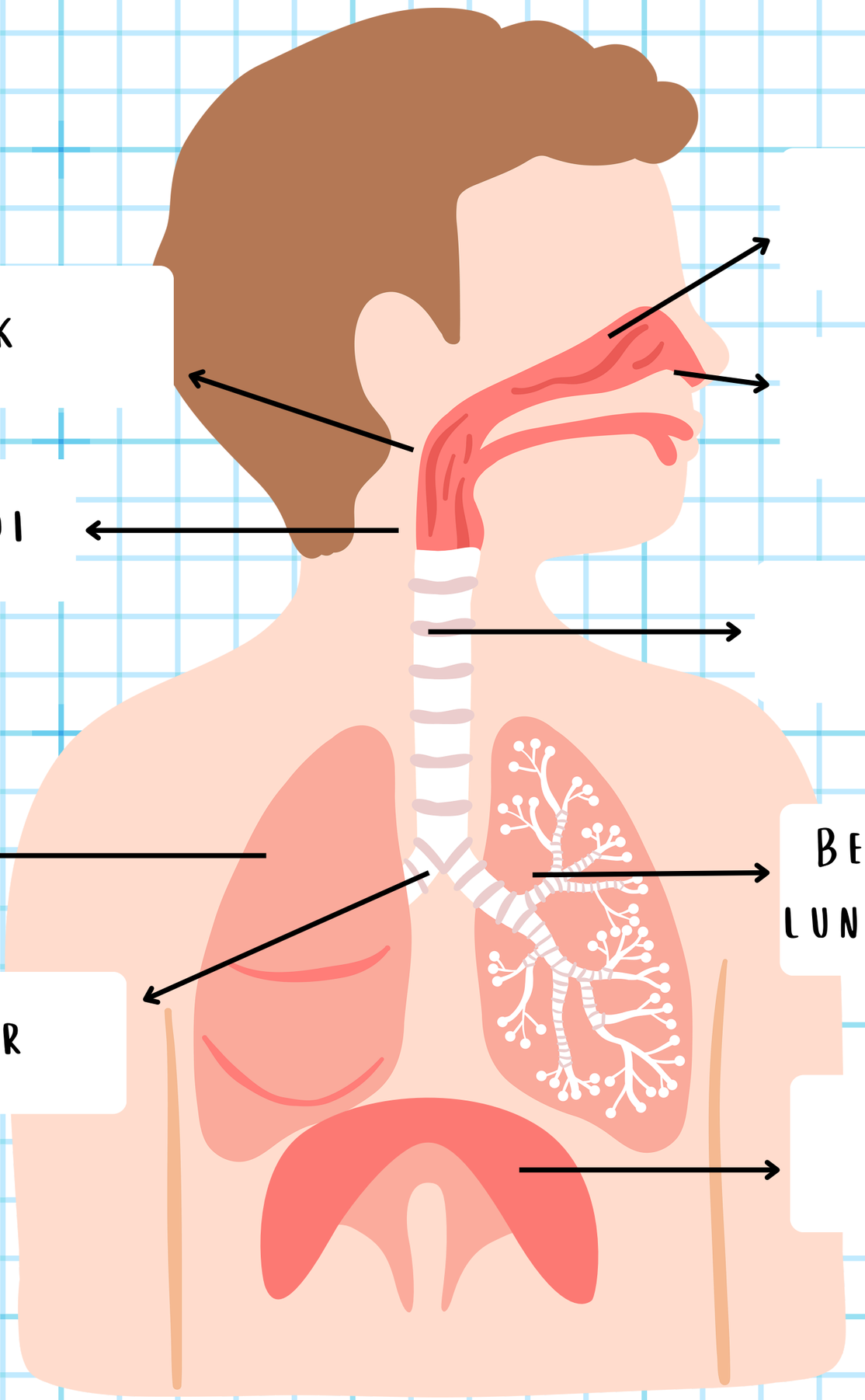
FRUMUÖNDUN OG HLUTVERK LUNGNA

O_2

Súrefni fer úr loftinu í lungun og þaðan í blóðið.
Blóðið flytur það til frumna, sem nota það til að búa til orku.
Koltvísýringur myndast og berst með blóðinu aftur til lungna, þar sem honum er andað út.

CO_2

LEIÐ LOFTISIN TIL LUNGNA

KOK

NEFHOL

BARKASPELDI

BARKI

NEF

LUNGA

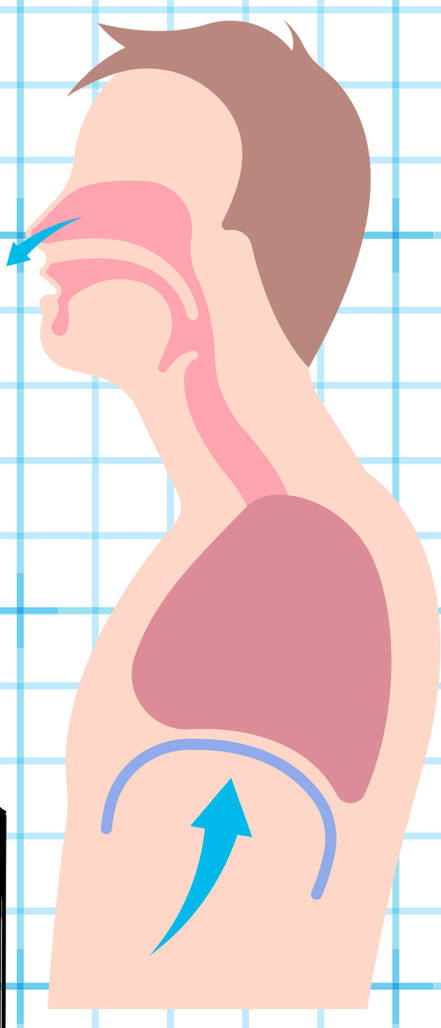
BERKLINGAR/
LUNGNABLÖÐRUR

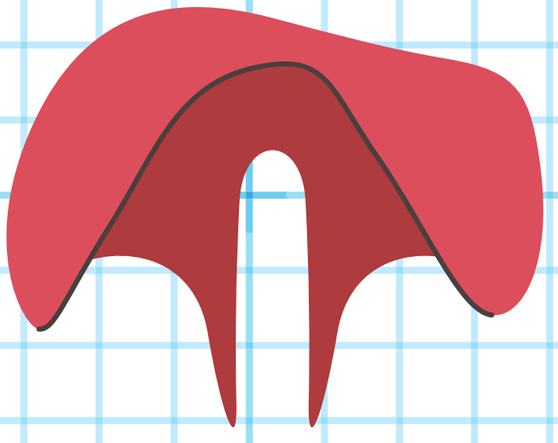
BERKJUR

ÞIND

Þindin er aðalvöðvinn í öndun. Hún skilur í sundur brjósthol og kviðarhol.

Við innöndun spennist þindin niður → lungun þenjast út → loft dregst inn.

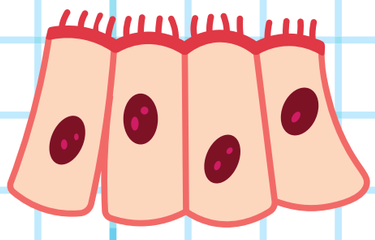

Við útöndun slaknar á þind → lungun dragast saman → loft þrýstist út.

VARNIR ÖNDUNARFÆRANNA

Bifhár í nefholi og barka fjarlægja agnir og bakteríur.

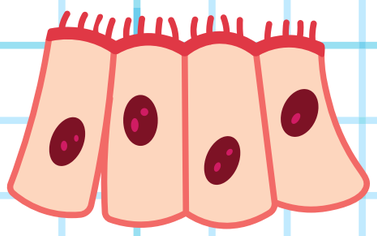
Slímhúð fangar óhreinindi og flytur þau til koks.

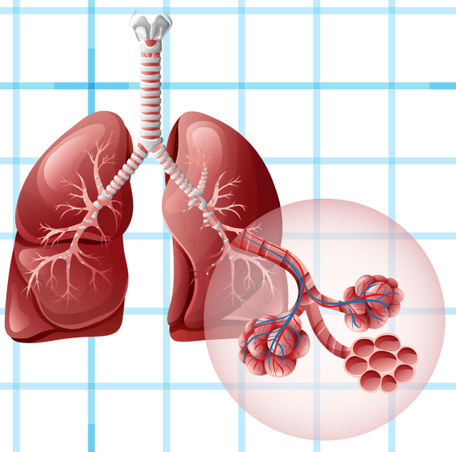
Hósti og hnerri hjálpa til við að losa óhreinindi úr lungum.

REYKINGAR SKEMMA VARNIR LÍKAMANS

Lama bifhár → draga úr hreinsunarkerfi lungna.

Auka slímmyndun → bakteríur og veirur eiga greiðari leið inn.

Skemma lungnablöðrur → minna öndunaryfirborð → súrefnisskortur.

REYKINGAR
ERU HELSTA
ORSÖK
LUNGNAKRABB
AMEINS